

حضرت زهرا(س) اسوه و الگوی ائمه(ع)، از امام حسن(ع) تا حضرت حجت(عج) است

ائمه اطهار(ع) از امام حسن(ع)، امام حسین(ع) و سایر ائمه(ع) تا حضرت حجت(عج)، از حضرت زهرا(س) به عنوان اسوه و الگوی خود یاد می‌کردند.

ائمه اطهار(ع) از امام حسن(ع)، امام حسین(ع) و سایر ائمه(ع) تا حضرت حجت(عج)، از حضرت زهرا(س) به عنوان اسوه و الگوی خود یاد می‌کردند.

حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالکریم پاک‌نیای تبریزی از اساتید سطوح عالی و محققین حوزه علمیه قم

حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالکریم پاک‌نیای تبریزی، از اساتید سطوح عالی و محققین حوزه علمیه قم، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره جایگاه و مقام مادر در قرآن و روایات اظهار کرد: روز ولادت حضرت زهرا(س) به روز مادر اطلاق شده است. از منظر قرآن مقام مادر، بسیار بلند و رفیع است و اهمیت آن تا بدانجاست که خداوند متعال بعد از بحث توحید، مقام والدین را مطرح کرده است.

وی با اشاره به استشاداتی چند از قرآن کریم عنوان کرد: خداوند در سوره مبارکه نساء می‌فرماید: «وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا؛ و خدا را بپرستید و چیزی را با او شریک مگردانید و به پدر و مادر احسان کنید« (نساء/36) و در آیات دیگری نیز - از جمله سوره مبارکه اسراء - تقریباً شبیه به این مضمون را فرموده است: «وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا؛ و از سر مهربانی بال فروتنی بر آنان بگستر و بگو پروردگارا آن دو را رحمت کن چنان‌که مرا در خردی پروردند« (اسراء/24).

پاک‌نیای تبریزی افزود: همچنین قرآن از زبان پیامبر بزرگ الهی، حضرت عیسی بن مریم(ع) نقل کرده که با افتخار تمام فرمود: «وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا؛ و مرا نسبت به مادرم نیکوکار کرده و زورگو و نافرمانم نگردانیده است« (مریم/32) و این آیه به روشنی بیانگر آن است که هر که نسبت به مادرش کم لطفی کند، از منظر قرآن جبار و شقی است.

استاد سطح عالی حوزه علمیه قم با اشاره به برخی از شواهد دیگر قرآنی نسبت به مقام مادر تصریح کرد: همچنین قرآن از زبان پیامبر بزرگ الهی حضرت یحیی(ع) می‌فرماید: «وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا؛ و با پدر و مادر خود نیک‌رفتار بود و زورگویی نافرمان نبود« (مریم/14).

والدین در کلام امام سجاد(ع)

وی در باب تکریم مقام مادر و تبیین جایگاه والای او از منظر اهل بیت(ع) به دعای 24 صحیفه سجادیه اشاره و اظهار کرد: در این دعا امام سجاد(ع) نکات تربیتی و اخلاقی بلندی در منزلت پدر و مادر - و به‌ویژه مادر - بیان می‌کند. ایشان می‌فرمایند: «خداوند! صدایم را در محضر آنان ملایم کن و گفتارم را بر آنان خوشایند فرما و خلق و خویم را نسبت به آنان نرم کن و قلبم را بر آنان مهربان ساز و مرا نسبت به هر خوش‌رفتار و دلسوز قرار بده«.

خداوند در حدیثی قدسی پیامبر(ص) را خطاب قرار داده است که: «یا احمد(ص) لولاك لما خلقت الافلاك و لولا علی(ع) لما خلقتک و لولا فاطمه(س) لما خلقتکما؛ ای احمد(ص) اگر تو نبودی جهان را نمی‌آفریدم و اگر علی(ع) نبود تو را نمی‌آفریدم و اگر فاطمه(س) نبود شما را نمی‌آفریدم

الجنة تحت اقدام الامهات

این محقق و پژوهشگر تصریح کرد: گذشته از کلام امام سجاد(ع) خود مادر در فرهنگ اهل بیت(ع) مقام والایی دارد. این حدیث معروف نبوی را بسیار شنیده‌ایم که فرمودند: «الجنة تحت اقدام الامهات؛ بهشت زیر پای مادران است« و یا این که فرمودند:

«تحت اقدام الامهات روضة من رياض الجنة؛ جای قدم‌های مادران باغی از باغ‌های بهشت است».

پاك‌نيای تبریزی ادامه داد: پیامبر گرامی اسلام(ص) در این احادیث عالی‌ترین مقامات انسانی را در مورد مادر برای ما اعلام کرده است و می‌فرماید که اگر کسی به دنبال سعادت و نیکی است باید رضایت مادر را جلب کند و مراد از کلام «بهشت زیر پای مادر است»، آن است که تمام تخلق به فضیلت‌ها بستگی به این دارد که انسان مادرش را از خود راضی کند.

ای کاش مادرش زنده بود!

وی با اشاره به روایت دیگری از حضرت رسول اکرم(ص) تصریح کرد: شخصی به محضر پیامبر(ص) آمد و ایشان به او فرمود که اگر می‌خواهی در راه خداوند آمرزیده شوی، پدر و مادر خود را تکریم کن! آن شخص گفت: یا رسول‌الله! مادرم وفات کرده و تنها پدرم زنده است. پیامبر(ص) فرمود: برو و پدرت را تکریم کن! آن مرد رفت و پیامبر پشت سر او زیر لب زمزمه می‌کرد که: ای کاش مادرش زنده بود و این روایت به صراحت نشانگر اهمیت والای مقام مادر است.

اسوه ائمه(ع)

این محقق حوزه علمیه قم حضرت زهرا(س) را کامل‌ترین مادر عالم خواند و در باب جایگاه حضرت زهرا(س) در کلمات ائمه اطهار(ع) تصریح کرد: این سخن حضرت مهدی(عج) معروف است که حضرت زهرا(س) را اسوه خود خوانده است یا این‌که امام حسین(ع) در روز عاشورا افتخار می‌کرد که مادری چون فاطمه زهرا(س) و مادر بزرگی چون حضرت خدیجه کبری(س) دارد.

پاك‌نیا تبریزی خاطرنشان کرد: ائمه اطهار حضرت زهرا(س) را اسوه و الگوی خود می‌دانستند و از همین روست که خداوند در حدیثی قدسی پیامبر(ص) را خطاب قرار داده است که: «یا احمد لولاك لما خلقت الافلاك و لولا علیّ لما خلقتك و لولا فاطمه لما خلقتكما؛ ای احمد اگر تو نبودی جهان را نمی‌آفریدم و اگر علی نبود تو را نمی‌آفریدم و اگر فاطمه نبود شما را نمی‌آفریدم».

وی در تشریح این مطلب گفت: در عین حال که پیامبر(ص) و امیرالمؤمنین(ع) اسوه عالمیان هستند، اما در این حدیث، خلقت ایشان منوط به خلقت ام‌الائم(ع)، حضرت زهرا(س)، دانسته شده است. از این جهت بود که امام حسن(ع)، امام حسین(ع) و سایر ائمه(ع) تا حضرت حجت(عج) از ایشان به عنوان اسوه و الگوی خود یاد می‌کردند و ما باید در حد توان با عمل، رفتار و گفتار خود رهرو چنین اسوه و الگوی قرآنی و اهل بیتی باشیم.

سیده نساء عالمیان

استاد سطح عالی حوزه علمیه قم حضرت زهرا(س) را در حجاب، عفاف، همسرداری، ایثار و فداکاری، امر به معروف و نهی از منکر و... الگویی تمام و کامل برای زنان مسلمان خواند و خاطرنشان کرد: در روایت ایشان را «سیده نساء عالمیان» لقب داده‌اند؛ پیامبر(ص) در حق حضرت زهرا(س) فرمود: «مریم(س) سیده زنان عالم خود بود و فاطمه(س) سیده زنان عالم از اولین و آخرین است».